גליון מ | תולדות-יצא
תשפ"ז

בס"ד

להרוות צמאון נפשות ישראל מנהר היוצא מעדן נחל נובע מקור חכמה

להחיות

אור תורת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ז"ע

א חיות אין פרשה

דיבורים מחיים לשולחן השבת לאור רבינו הקדוש ז"ע

הגחלת הלוחשת

מדוע עבירה גוררת עבירה, ומצווה גוררת מצווה? | איך תלויה מלכות צור בחורבנה של ירושלים? | סוד הניצוץ הפנימי שכבה, אך מתעורר מחדש מצעד קטן

המסע אל ישימון הקרח

בקצה הממלכה, הרחק מהארמון החמים, השתרע עמק עשוי קרח נצחי. אל המקום הנורא הזה נשלח בן המלך.

טרם צאתו, חיבק אותו אביו, ובדמעות של אהבה הפקיד בידיו פקדון יקר מכל:

עששית זהב קטנה, ובתוכה פועמת גחלת לוחשת.

"**הגחלת הזו**", לחש לאוזנו של בנו, "**הובערה מאש התמיד שבחדרי הפנימי. כל עוד היא תבער, לא תשכח אותי ותשתוקק לשוב. החום שלה הוא הרצון, והאור שלה הוא חייך**".

בן המלך יצא לדרך, והעששית התלויה על צווארו הפיצה חום וחיות. אך בין צוקי הקרח המשוננים ארבו לו שודדי הקרח. הם לא יכלו להתקרב אל בן המלך כל עוד הגחלת בערה בעוז, והמתינו לשעת כושר.

באחד מימי הסופה, נשבה רוח פרצים. בן המלך, שעייפות המסע נתנה בו את אותותיה, מעד. רגלו החליקה על הקרח החלקלק, והוא צלל אל תוך בור שלג רך וטובעני.

תוך כדי הנפילה, חדרה הרוח בעוצמה אל תוך העששית. הגחלת, שהייתה עד כה בוערת ומלאת חיים, התכסתה באפר ונראתה כנקודה אפורה ודוממת.

קור איום חילחל אל גופו של בן המלך. שודדי הקרח זיהו את ההזדמנות והתקרבו אליו. הקור חדר עמוק אל תוך תודעתו ולבו, והוא איבד את הדבר היקר ביותר, את הרצון. הוא לא רצה לקום. שכח את חום הארמון, שכח את פניו האוהבות של אביו. עיניו נעצמו לאיטן. המחשבה היחידה שניקרה במוחו הייתה, 'אין לי כוח. אין לי שום חשק להמשיך. עדיף לשכב כאן ולוותר'.

השודדים עמדו מעליו, מצפים לרגע שבו תכבה נשימת הרצון האחרונה.

אש תמיד תוקד

אך השודדים לא ידעו שאת 'גחלת המלך' אי אפשר לכבות לעולם. היא יכולה להתכסות בהררי אפר - אך בנקודתה הפנימית, פועם ניצוץ נצחי.

רגע לפני שהתרדמה השתלטה עליו, הבזיקו במוח בן המלך דבריו של אביו:

"**בני אהובי. יבוא יום ותיפול. הקור יקפיא את ליבך עד שלא תרצה אותי. באותו רגע של ייאוש, אל תחכה שיתעורר בך חשק לקום, כי החשק לא יתעורר. באותו רגע - עשה צעד אחד קטן. בלי רגש, בלי רצון. תנועה אחת לעברי. התנועה הזו תציל את חייך**".

בן המלך שכב שם בשלג. חסר כל רגש, לא צער ולא געגוע. אך בהתקשרות עיוורת לאביו, החליט לעשות פעולה אחת.

בכוחות על אנושיים, הניע את ידו הקפואה, וגרר את גופו קדימה. צעד אחד קטן.

התנועה הזו יצרה משב רוח שחדר אל העששית, נשב על אפר הגחלת, וחשף את הניצוץ הבוער.

בבת אחת, הבזיקה להבה חיה. אש חמימה פרצה מהגחלת, והחייתה את בן המלך. הרצון חזר אליו. הוא שוב נזכר באביו.

כשנעמד על רגליו, מואר בחום הרצון, נסוגו שודדי הקרח. הם איבדו את זכות קיומם, התנפצו לרסיסי קרח ונמסו אל האדמה, מותירים את בן המלך צועד בבטחה, חזרה אל בית המלך.

עבירה גוררת עבירה

סוד נפלא זה מגלה מוהרנ"ת זיע"א (ליקו"ה ברכת הריח ה, ה), על דברי רש"י על הפסוק 'ולאום מלאום יאמץ', 'כשזה קם זה נופל, לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים':

לסט"א אין שום כוח עצמי. צור נבנית מחורבנה של ירושלים - מחולשתו ומירידתו של יהודי.

מדוע גורמת העבירה לניתוק כה חד?

העבירה אינה רק פגם המעשה, אלא עיקרה הוא ההתרחקות שהיא יוצרת בין היהודי להשי"ת. רצון ה' נמצא בתורתו הקדושה, וכאשר אדם עובר על התורה, הוא מתרחק מרצון ה'. כשאור הרצון נסתר ממנו, הקור הרוחני חודר פנימה, והוא מאבד את ה'רצון' לעשות מצוות.

הקיפאון הזה הוא עומק דברי חז"ל 'עבירה גוררת עבירה'. העבירה מכבה את הרצון, כשהרצון כבה, האדם מוצא את עצמו נופל שוב ושוב.

'ולאום מלאום יאמץ'. העוצמה של הסט"א נבנית רק מהנפילה הראשונה של העבירה. אחר כך מגיעה נפילת הרצון, ואחריה נגררות עבירות נוספות.

הרצון שלא כבה לעולם

אך כאן מגלה מוהרנ"ת את סוד התיקון, התקווה שלעולם אינה אובדת.

גם כשנדמה שהגחלת כבתה לחלוטין, גם כשהקור משתק כל איבר עד שכביכול לא נותר קמצוץ של חיות - הגחלת הפנימית, הרצון האלוקי שחקוק בעצם הנשמה, לעולם אינו כבה. הוא רק מכוסה באפר דק.

בן המלך, בתוך עומק הקיפאון והייאוש, נזכר בדברים שקיבל מאביו בטרם יצא לדרך: "**כשתקפא, אל תחכה שיהיה לך חם כדי לקום ולהמשיך. תקום ותעשה צעד אחד, ואז יהיה לך חם...**".

גם כשהיהודי מרגיש כבוי, נדמה לו שאין לו שום רצון וחשק לעשות טוב - אם רק יתגבר לעשות מצווה אחת, אפילו בלי שום חיות. הצעד הקטן יפיח רוח באפר, יצית מחדש את אש הרצון הפנימית, ומרגע שהרצון חזר - מתעורר הכל.

מצווה גוררת מצווה, היהודי מתרומם ועולה, כל כוחות ההסתרה והייאוש שהתעצמו מנפילתו, קורסים, נופלים ומתבטלים מאליהם.

כשזה קם - זה נופל. האור מגרש את החושך מאליו.

יו"ל ע"י לחיותנו | לתרומות הערות והארות וכן לקבלת הגליון אפשר לפנות בקו מערכת ברסלב 025.808.321 שלוחה 9>5 - (מענה אנושי)

שביבי אור
מספרי רב"ה"ק
לעובדא ולמעשה,
בקצרה ובפשטות

הכנות לשבת קודש, באור התורה דעתיקא סתימאה

מאמר שני בסדרה

עבודת ההכנות הקדושות

הכנת מאכלי שבת

בשבת נגלית ההארה של עולם לבוא, שאז לא תהיה שום שליטה לחיצונים ולמזיקים (ליקו"מ פו). ולכן אכילת שבת כולה אלוקות, שהרי אין בה אחיזה לסטרא אחרא, לעומת אכילת ימי החול שצריך להתייגע כדי לברר בירורים (ליקו"מ נז).

כדי לזכות להארה זו, צריך לעסוק בהכנת המאכלים לשבת קודש. כפי שלמדו חז"ל מהפסוק 'והכינו את אשר יביאו' (שבת קיז:), שמוטל על כל אחד מישראל לעסוק בעבודה קדושה זו, ורק על ידי ההכנה יזכה להשגה זו (ליקו"ה מתנה ה, יט).

מי שטרח בערב שבת

ישנה מצווה גדולה להשכים בבוקר יום שישי כדי להכין צרכי שבת, ועל כך נאמר 'מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת', כי על ידי הכנת המאכלים הוא מתדבק לאור עולם הבא המאיר בשבת. את ההכנה הזו צריך האדם לעשות בעצמו ולא על ידי שליח, כדי להמשיך עליו את קדושת השבת. וככל שירבה לטרוח להכין את מאכלי השבת, כך יזכה לקדושה יתירה (נחת השולחן רנ).

ולכן, כאשר יהודי יושב במטבח ועוסק בטרדות של הכנת מאכלי שבת, הנדמות בעיניו כעניינים גשמיים בעלמא, שומה עליו לדעת שזוהי עבודה שרק על ידה יקבל בשבת את הארת עולם הבא. ואל יעלה על דעתו להשתמט מעבודת ההכנה, אדרבה יבקש לעשותה בעצמו, ולקדש את גופו בהארה זו.

טועמיה חיים זכו

עיקר האור שיש באכילת שבת הוא בשבת עצמה, אולם אפשר להמשיך את האור הזה גם בערב שבת, על ידי טעימת מאכלי שבת. כפי שציוו חז"ל לטעום את המאכלים בערב שבת, שעל ידי זה מאירה הארת עולם הבא כבר ביום שישי (שם).

צדקה בערב שבת

גילוי האמונה ע"י הצדקה

הצדקה נותנת שלימות ואור ליהודי, אך עיקר מצוות הצדקה היא זו הניתנת בערב שבת. כאשר אדם נותן צדקה, הוא מראה את גודל אמונתו בה', שהוא הזן ומפרנס והוא שנתן לו את ממונו, ולכן עיקר הצדקה היא צדקה לכבוד שבת, ששבת מורה על ייחוד ה' בעולם (ליקו"מ לא, ב).

הצדקה בערב שבת, היא כאשר היהודי נותן לעני כסף שיוכל לקנות לעצמו צרכי שבת, או שהוא מזמין עני שיתארח על שולחנו. בכך הוא נותן כוח לקדושה להתגבר על כל הקליפות, ומחזק את הליכתו בדרכי ה' (ליקו"מ פו).

פתיחת שערי ישועות ע"י הצדקה

על הצדקה נאמר בתורה 'פתוח תפתח את ידך' (דברים טו), ומכאן למדים שהצדקה פותחת לאדם את כל שערי שמים, ובפרט צדקה לכבוד הוצאות שבת, שכל הישועות טמונות בה (יקרא דשבתא ח"ב ד).

כל אחד יעשה כפי יכולתו במתן צדקה בערב שבת, בין אם ייתן לעניים, ובין אם יזמין אליו אורחים, ובכך יזכה שגם ה' יתן לו צדקה ויאיר אליו את פניו. ומי שאין בידו לתת צדקה, יכול לחזר על הפתחים עבור העניים, כפי שהיה נוהג הרה"ח ר' אברהם שטרנהארץ זצ"ל, שבכל ערב שבת היה מכתת את רגליו לקבץ עבור הוצאות שבת של ה'יושבים' באומן, שפרשו מכל הבלי העולם (הגדול בענקים פ"ב).

טבילת מקווה ערב שבת

לגלות רחמים גדולים

הבריאה כולה תלויה ברחמי ה', כאשר הוא מרחם על הנבראים, הוא משפיע להם טובה וברכה. אולם, ישנם שני סוגי 'רחמים': יש רחמים רגילים, המכונים הארת 'זעיר אנפין', השולטים בימות החול, והם מוגבלים.

ואילו בשבת נמשכים רחמים גדולים מאוד, המכונים הארת 'אריך אנפין'. כאשר מתגלים רחמים אלו, הקב"ה משפיע שפע לכל אחד ואחד, בלי כל קשר למצבו הרוחני.

על ידי הטבילה במקווה בערב שבת, אפשר לגלות את הרחמים הללו. על ידי הטבילה לכבוד שבת מתעוררים רחמים גדולים משכל עליון, ומתגלים הרחמים לכל ישראל (יקרא דשבתא נו).

לחייל אין תירוצים

רבי מיכל נכדו של מוהרנ"ת, היה אומר שהטבילה במקווה מצילה מהתגברות היצה"ר. והיה נזהר שלא לוותר על הטבילה בערב שבת, אפילו שהיא נמשכה כשעתיים תמימות מחמת זקנותו. כאשר ניסו לשכנע אותו שהטבילה אינה לפי כוחותיו, היה עונה בדרך צחות, "כאשר איני טובל במקווה לכבוד שבת, הכובע אינו עומד לי טוב על הראש..." (שם, תכח).

כך גם מסופר על הרה"ח ר' אברהם שטרנהארץ זצ"ל, שאף שהיה זקן מאוד, לא ויתר על הטבילה בערב שבת. עד כדי כך שבהיותו בשבת חנוכה במירון, טבל בערב שבת במקווה הקפוא שעל יד הציון, כשאפילו הצעירים לא העזו להיכנס למים הקרים הללו, באמרו בחיוניות, "לחייל המשרת את המלך אין תירוצים..." (שם, תעח).

אני נהר המטהר

ידועה השיחה של רבינו הקדוש על עצמו: 'אני נהר המטהר מכל הכתמים' (חיי"מ שלב). ועל כך אמרו, שכדי להטהר בנהר קדוש זה, צריך היהודי להיכנס כולו אל תוך הנהר, לפשוט מעליו את כל הרגליו וגשמיותו, ולקפוץ אל הנהר המטהר (שיש"ק ה, תלב).

השיחה הזו נאמרה על רקע סיפור: פעם אחת ישבו שניים מתלמידי רבינו ביום שישי תחת ביתו, ושוחחו בנפלאות כוחו הגדול. השיחה ביניהם התארכה עד ממש סמוך לשבת, ולפתע הבחינו שהשעה מאוחרת, המקווה כבר נסגר ולא יוכלו לטבול לכבוד שבת.

רבינו שמע את שיחתם ויצא מביתו ואמר להם: 'אני נהר המטהר מכל הכתמים'. כלומר, הדיבורים על כוחו הגדול מטהרים ממש כטבילת מקווה (חיי"מ השמטות).

סוד השייכות בין כוחו של רבינו למקווה טמון במילה 'מקווה', שהיא רומזת גם לתקווה. שכן זהו עיקר כוחו הגדול לעורר תקווה והתחזקות בלב כל יהודי, יהיה מה שיהיה. ועל ידי כוחו יתוקן הכל ממש כמו בטבילת מקווה (כו"א אנשי מוהר"ן לז).

ולכן, כאשר נמנע מהאדם לטבול במקווה מחמת אונס, עדיין יש לו תיקון, להתבונן בגדולת רבינו הקדוש, ולהתחזק בתקווה הנפלאה שהאיר לכל העולם, ובכך יזכה לאור קדושת השבת.

"הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל"

עצתו־אמונה של א' המחנכים מאנ"ש
במענה למכתב תלמידו | עריכה: ברוך לב

שאלה: "נגרמה לי עגמת נפש נוראה על ידי אחד – שלאחר מכן הוסיף עוול ומשמיצני על לא עוול בכפי, בדברים העלולים לגרום נזק של ממש. לאחרונה נודע לי שהלה מצליח מאד בענין חשוב בחייו, ואגלה את האמת הכואבת – שנצבט לבי מכך שמולו משחק לו למרות מה שעולל. נפשי בשאלתי: "מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה". רוחי הנשברה מביאה אותי לעצבות המסוכנת לי ולמשפחתי ואין לנו במה להאחז".

נסיונות החיים העוברים עליך, עכשיו ובעבר, מטלטלים רק מלהתוודע אליהם.

מי מסוגל לשרוד כאבים ומרירויות צודקות כאלה? אם אולי יש שהיו מסוגלים בעבר להתחזק במאורעות שבאו מידך ה' - אך מנין הכוחות להתמודד מול בני אדם שבראת?

"וַיֹּאמֶר דָּוִד, צַר לִי מְאֹד, נִפְּלָה נָּא בְיַד ה' כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה".

נכון, זו שליחות הניתנת ליחידי סגולה בעם ה'. להם נראה כי חלה פה איזו טעות (ח"ו), לדעתם הם לגמרי רחוקים מן היכולת לעמוד בזה. שה' יחפש לו גיבורים אחרים ויעזוב אותנו לנפשנו, כי בקושי אנו נושמים.

אבל יודע ה' שיחד עם המשברים האיומים, הם־הם אלה שבסוף עוד ידליקו לו שם נר קטן של אמונה בלילות - ושכרם על כך שמור להם לנצח נצחים.

הוי, באמת, איזה נר? איזו אמונה? הלב מפוייח לגמרי. אכול וזועם.

אבל חלקיקי נר - יש כאן. שברירי ניצוצות עוממים. מחשבה של אמונה פה, מילה של תפילה שברירית שם, אלה גורמים לי נחת ושעשועים בעליונים שאין מלאך ובריה יכולים לשער.

מלאכים לא חסר לי, גם צדיקים לא. יהודים פשוטים כאלה, בהם חפצתי.

•••

א) ראשית, מפעים לראות בדבריך את יופי הלב היהודי בהתגלות האמת שבו. איזו גבורה עמוקה, להכיר בשברון הנפש ולקראו בשמו, לבטא בפשטות את חוסר האונים ואזלת היד.

לעמוד מול ההכרה הברורה לאן עלולה העצבות להביא, יחד עם הידיעה כי חלשים אנו מכדי להינצל ממנה, לולי רחמיך ה'.

מה יקר לבטא בלי מסכות כי פליאה גדולה אוכלת את הלב שלנו וזועקת לשמים: למה צלחה דרכו של עושה עוול?

וכדברי ירמיהו הנביא להשי"ת (פי"ב): "צַדִּיק אַתָּה ה'. כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ, מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ". רש"י: "כשאתווכח עמך, ידעתי כי תצדק בדבריך - אך חפץ אני לדבר משפטים אותך, להודיעני דרכך".

כלומר, כולנו חכמים, כולנו נבונים. הכל בסדר. התשובות על כל השאלות שלנו, מוכנות וסדורות כבר בלבנו. אנו יכולים לאמרן בדרשות ולכתבן במילים שיאירו עולם. לא נולדנו היום ואנו לא זקוקים לאף אחד שיבוא להטיף ולעודד אותנו. ברור לנו שיש צדק בעולם שאינו מתנהל לבד, א"ל אמונה ואין עוול. "ידעתי כי תצדק בדבריך".

אבל בצר לנו, באים אנו להתווכח עמך ה', לנצחך, לא בגלל חוסר אמונה בך, אלא כדי שעל ידי שיח הלב איתך תודיעני דרכך, תקרבני אליך ותעודד את רוחי הנכאה.

"כִּי כְשֶׁמְּדַבֵּר לְפָנַי ה' וּמְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ בְּטַעֲנוֹת וּבַקָּשׁוֹת, רוֹצֶה לְנַצֵּחַ אֶת הקב"ה כְּבָיָכוֹל, וְהַשי"ת יֵשׁ לוֹ תַּעֲנוּג מִזֶּה. עַל כֵּן שׁוֹלֵחַ לוֹ דְּבּוּרִים שֶׁיּוּכַל לְנַצֵּחַ אוֹתוֹ כְּבָיָכוֹל" (ליקו"מ קכד).

•••

ב) נחזור אפוא להלן על כמה דברים ידועים. אין חידושים. כמה פסוקים, זה הכל. אולי יבואו לקריאה חלושה ברגעים של הפוגה קלה מהצער הצובט והמייסר.

מה לעשות שהאמת שלנו מתעמעמת בנו מרוב מצוקה, ולכן לפעמים אין ברירה כי אם לעורר אותה. ומי יכול לעשות את זה טוב יותר מהשם יתברך בעצמו, בקולו הנצחי המדבר בפי נביאיו.

•••

מלבד פסוקים ודברי חז"ל אין בידינו מאומה.

התרחשויות החיים והעוולות שבהן, הן נעלם גדול. סודות ורזים הידועים רק לבורא חושך, מעריב ערבים. לא לבני אנוש קצה־הבנה בפשר כל זה. אין לנו מושג למי משחק המזל, מתי ולמה, ובכלל - מי לנו יודע מה נקרא 'משחק' ומהו 'מזל'. אנו מהלכים בעולם שכולו חידה בלתי פתורה.

> אין השמצה שיש לה בח לקלקל

גם התנהגויות בני האדם, סתומות ועלומות הן. אנו לא יודעים כלום לא על הנעשה ולא על העושים. לא על מה שעובר על נפשות בהווה, בעבר, בגלגול זה או בקודם לו, ובעתיד. אין לנו מושג מה מנהל אותם וגורם להם להתנהג כפי שהם.

חבל אכן על כל רגע של התעסקות ומחשבה הנוגעת לגביהם. זה שלהם. אין לה שום משמעות לגבינו - חוץ מן הכוח היחיד שיש בה: לחסל את מה שעוד נשאר בנו.

מה אנו כן יודעים? אולי לקרוא קצת תהילים, קצת פסוקים:

"יוֹם אִירָא, אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח. בֵּאלֹקִים בָּטַחְתִּי, לֹא אִירָא, מַה יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי. כָּל הַיּוֹם יְעַצְּבוּ עָלַי, כָּל מַחְשְׁבֹתָם לָרָע. בֵּאלֹקִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי" (פרק נו)

אין השמצה שיש לה כח לקלקל שידוך או פרנסה המוכרזים משמים. אין המלצה שיש בה כח לקדם שידוך או פרנסה שלא נגזרו משמים.

•••

ג) מה נעשה? נייחל ונשתוק אליך ה'. וכמו שאנו אומרים באפלולית המרירה של ליל החורבן (איכה ג): "זֹאת אָשִׁיב אֶל לִבִּי, עַל כֵּן אוֹחִיל. טוֹב ה' לְקַוּו. וְדוֹמָם - לִתְשׁוּעַת ה'. [תרגום יונתן: טוב לשתוק עד שיבוא פורקן מהשם] יִתֵּן לַמַּכֵּהוּ לֶחִי, יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה".

כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם ה'. מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי [אם] ה' לֹא צִוָּה. נִשְׁא לְבָבֵנוּ אֶל כַּפָּיִם, אֶל אֵ־ל בַּשָּׁמָיִם. עַד יַשְׁקִיף וְיֵרֶא ה' מִשָּׁמָיִם. קָרָאתִי שִׁמְךָ ה' מִבּוֹר תַּחְתִּיּוֹת. קוֹלִי שָׁמָעְתָּ, אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ, לְרַוְחָתִי לְשַׁוְּעָתִי. קָרַבְתָּ בְּיוֹם אֶקְרָאֶךָּ, אָמַרְתָּ אַל תִּירָא. רַבְתָּ ה' רִיבֵי נַפְשִׁי, גָּאַלְתָּ חַיָּי".

זה מה שיש לעשות. רק זה. ולחפש היכן ה' מרחיב לנו בתוך הצר, ונותן לנו קצת חרוסת בתוך כל המרור.

•••

ד) לקראת סיום. בעקבות הפסוק שהבאת, "דרך רשעים צלחה", נפתח ספר ירמיה (פי"ב) והרי לקט רסיסים מהפסוקים שם: "מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה, גֹּם עָשׂוֹ פָּרֵי. בָּגַדוּ בָךְ, אַל תַּאֲמַן בָּם כִּי יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת. שִׂחֲתוּ כַרְמִי, נָתְנוּ אֶת חֶלְקַת חֶמְדָּתִי לְמִדְבַּר שְׁמָמָה. וְאַתָּה ה' יְדַעְתָּנִי, תִּרְאֵנִי וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ. כַּה אָמַר ה', אַחֲרֵי נָתְשִׁי אוֹתָם, אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים, וְהֵשִׁבֹתִים אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ".

כי יום יבוא, אומר ה' – והישועה קום תקום. כמה מפוארת תהיה, כמה שמחה תשכון בה. שמחת לבב בוא תבוא לעולם, כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם ה'.

השותק כרגע בעליבותו, על לא עוול בכפו, נכונו לו ימי אושר וחדוה. ואז יכריז קבל עולם ומלואו: "דַּחֹה דְּחִיתַנִי לִנְפֹּל וה' עֲזָרָנִי. לֹא אָמוּת כִּי אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָ־הּ. יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָ־הּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי. אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה. מֵאֵת ה' הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ".

ד) ואם כבר דפדפנו אל ספר ירמיה הקדוש, בל נסגור אותו לארון לפני שניטול קצת מן הרטייה הידועה שכתב לכל לב נשבר, הפותחת במילים "הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל":

"מֵרָחוֹק ה' נִרְאָה לִי, וְאַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ, עַל כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד. עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית, עוֹד תִּטָּעִי כְרָמִים, עוֹד תַּעְדִּי תַּפֵּיךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל, כִּי פָדָה ה' אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ. וּבָאוּ וְרָנְנוּ, וְנָהֲרוּ אֶל טוּב ה', וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד. וְהַפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם".

בימים קשים של "מֵרָחוֹק ה' נִרְאָה לִי" - מבין ענני הבושות והעלבונות, הכלימות והכעסים, התמיהות והכאבים - מתנוצצת אליכם ידיעה חרישית כי "אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ" עם שאר ההבטחות האמורות כאן: "כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם ה' וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ". כן יהי רצון, בקרוב ובשמחה.

הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל זיע"א

ח' כסליו תרל"ב לפ"ק

טשערנאביל. שנת תקע"ט לפ"ק.

רחובות העיירה לבשו חג, חסידים ואנשי מעשה לבושים בבגדי שבת נחפזים לצד שאר יהודי העיירה התמימים - הלבושים אף הם בבגדי כבוד, רגשי שמחה דקדושה ממלא את ליבם בצעדם על שבילי העפר אל עבר מקום השמחה הגדולה.

ואכן, אל יהיה זה קטן בעיניכם - הן היום מתקיימת בעיירה שמחת בית צדיקים, נישואי נכדת רבם ומאורם **הרה"ק רבי מרדכי המגיד מטשערנאביל זי"ע**, בת בנו הגדול **הרה"ק רבי אהרן זי"ע**, עם החתן המופלג **רבי ישראל** נכד **רביה"ק זי"ע**, בן בתו מרת שרה ע"ה.

שידוך זה שיצא לפועל בהשתדלות אבי הכלה הרה"ק רבי אהרן משטערנאביל זי"ע, ביטא יותר מכל את האהדה הגדולה ששררה בין צדיקי עליון אלו, כאשר ירושה היא להם מראש השושלת **הרה"ק בעל 'מאור עיניים' זי"ע**, שכבר בשנות נעוריו של רביה"ק התבטא עליו לאמר: "**מה שנאמר (שמות כ, יז) 'וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶּחֱטָאוּ', זה רואין בחוש אצלו!**". ואכן זכות גדולה היתה בשבילו לקחת לבתו את נכד רביה"ק, הנקרא על שם זקנו אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע.

לאזני החסידים נשמע גם עובדא מעניינת, שבראש השנה האחרון לחיי רביה"ק, כאשר התגבר עליו חליו הקשה פנה אל נכדו - חתן דנן - שהיה כבן חמש שנים ואמר: "ישראל, התפלל עלי להשי"ת שאשוב לבריאותי", והשיב הנכד הקטן: "תן לי הזייגער'ל שלך ואתפלל עליך", ענה רביה"ק ואמר: "הראיתם שכבר הוא צדיק שקורין 'גוטער יוד', כי הוא מצוה שאתן לו חפץ בשביל שיתפלל". ואכן רביה"ק נתן לו את מבוקשו והנכד הקטן לקח את הזייגער'ל ואמר בזה הלשון: "גאט גאט, לאז דער זיידע זיין געזונט". וכאשר העומדים מסביב שחקו ענגה רביה"ק ואמר: "**כך צריכין לבקש מהשי"ת, וכי איך מתפללין להשי"ת בענין אחר**", כי כך הוא עיקר התפילה בפשיטות גמור כתינוק לפני אביו.

[כבר אז רמז רביה"ק על נכדו זה שעתיד לנהוג באדמורו"ת, כאשר עד ימינו נמשכת שושלת מפוארה מצאצאיו המכהנים בראשי קהילות קודש.]

לקראת החתונה הגדולה אתו ואתכנשו לטשערנאביל מרחבי ארץ גדולי צדיקי הדור ומאורי החסידות, וביניהם כמובן אנשי שלומנו ובראשם **גאון עוזנו הרה"ק רבי נתן זי"ע**, אשר נתקבל בהערצה ובכבוד גדול ע"י המגיד מטשערנאביל זי"ע ובנו המחותן הרה"ק רבי אהרן זי"ע.

גודל השמחה והשראת השכינה אשר שרתה בעידן חדוותא הדין, הרימו את החסידים מעל קרקע המציאות, כאשר לאחר החופה אחזו אנשי שלומנו יד ביד ויצאו בריקודין עילאין בהתעוררות רבה, והשמחה היתה מרוממת ועילאית כל כך, עד שהמגיד מטשערנאביל זי"ע הפליג ואמר: "**איך האב געמיינט אז חסידים טאנצן, יעצט זעה איך אז צדיקים טאנצן**".

●●●

הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל זי"ע נולד לאביו הרה"ק רבי מרדכי המגיד מטשערנאביל זי"ע בשנת תקמ"ז, ונקרא שמו בישראל על שם זקינו אבי אמו הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע.

בנערותו זכה להתגדל בצל זקינו הרה"ק ה'מאור עיניים' זי"ע, ובהגיעו לפרקו נשא את בתו של אחד מבני היכלא קדישא של הבעש"ט הק' זי"ע, ה"ה הרה"ק רבי גדליה מלינין זי"ע, אשר נחשב מזקני צדיקי דורו, ובשנת תקס"ב אף שלח אגרת לחזק את רביה"ק תוקף המחלוקת שעליו.

בזיווג"ש נשא את בת הרה"ק רבי צבי מקארסטשוב זי"ע נכד הרה"ק ה'מאור עיניים' מטשערנאביל זי"ע וחתנו של הרה"ק רבי אהרן מטיטאיוב זי"ע נכד הבעש"ט הק' זי"ע.

עפ"י צוויו אביו הק' הנהיג עדה עוד בחייו, ולאחר פטירתו ביום ב' אייר תקצ"ז מילא את מקומו בעיר טשערנאביל. מכתב מיוחד שלח אז לחסידיו בענין שקידת התורה והתקשרות לצדיקים, מכתב מועט המחזיק את המרובה ביסודות החסידות. בין הדברים כתב: "**טוב לגבר שיחנך דרכו בפשטות התורה להגות בה יומם ולילה ולשומרה כסדר השו"ע אחת לאחת**", ובהמשך הוא מזהיר על גודל החיוב של התקשרות לצדיק אמת, וכותב בלשונו הזהב: "**והעיקר – אמונה. מאז בא חבקוק והעמידן על אחת 'וצדיק באמונתו יחיה', יסוד ושורש העבודה להאמין בה' ובמשה עבדו אשר אתפשטותא בכל דרא ודרא וכו', אשר מבלעדי צדיק ונושע לו חיה יחיה אלף שנים לא ידבק בידם מאומה כי אם כמצות אנשים מלומדה יחשב להם, אשר לא כן עמדם כהיום אשר באו כולם להתקשר לצדיק הדור, אשרי'הם מה טוב חלקיהם**".

אלפי חסידים ואנשי מעשה הסתופפו בצל קדשו, והיה נערץ ומקודש ביותר בין צדיקי דורו, כאשר גם אחיו הקדושים נהגו בו בכבוד גדול, וכמו שאמרו צדיקים שאביו הק' השאיר אחריו ח' בנים, שבעה המה כנגד שבעת קני המנורה, והגדול שבהם הוא בחינת **אהר"ן** שעומד ומטיב את הנרות.

כמנהג צדיקי בית טשערנאביל היה נוסע אל העיירות לחזק ולאמץ את בני ישראל, וכמו כן שימש כנשיא מעות ארץ ישראל לצדקת רבי מאיר בעל הנס באוקריינא ועשה רבות לחיזוק הישוב בארץ ישראל, ועפ"י ציווי הוקם 'קלויז' דחסידי טשערנאביל בעיה"ק צפת הקיים עד היום.

ביום **ח' כסליו תרל"ב** לקו המאורות בעלות נשמתו הטהורה בסערה השמימה למגינת לב כל ישראל, כאשר העומדים מסביב העידו שפניו היו מאירים כמו בליל שב"ק בעת הקידוש, ונטמן לצד אבותיו הקדושים בעיירת טשערנאביל.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

מקורות: מנורת אהרן. שיחות הר"ן קס"ח.
חיי מוהר"ן תל"ט. ימי מוהרנ"ת ח"ב ו'.

המעמד הנשגב "שלהבת האש" בארה"ב

איה הסופר ואיה הקולמוס אשר יוכלו לשרטט ולו מעט מזעיר את רגשי הלב ההומים וגודשים את בני חבורתנו בארצות הברית מאז המעמד הנשגב והנעלה שהתקיימה ברוב פאר והדר במוצאי שב"ק פרשת וירא העל"ט, מעמד עליו ציפו מאות מבקשי ה' בכליון עיניים ותלו בו את תקוות נפשם.

המעמד המרומם "**שלהבת האש**" כינס ואיחד לראשונה בארה"ב תחת קורת גג אחת חסידים ואנשי מעשה זקנים עם נערים מסלתה ומשמנה של חצרות החסידים המקורבים לרביה"ק, כאשר נתקבצו מאות מקורבים ממקומות מושבותיהם בגולת אמריקה, בטירחא דגופא וטלטולי דאורחא, כל אחד ודרכי הקדושה אשר קיבל מאבותיו, **מאוחדים כאיש אחד בלב אחד, לבבות דורשי ה' וחפצים בקרבתו, נפשות שהאש יוקדת בקרבם לדעת את ה'! לחזק את ההתקשרות לצדיק האמת ולאנשיו!**

כמובן שבירי'עה קצרה זו לא נוכל לתאר אפילו כטיפה מן הים ממה שהיה שם בפועל, וק"ו מרגשי הלב שהוא כל חד כפום מה דמשער בליביה, ולכן נסתפק בראשי פרקים ונקודות יבשות ממש ממה שהתרחש שם.

בהתרגשות גדולה נשמעו דברי ברכה **מהרה"צ רבי אברהם כ"ץ שליט"א אב"ד טאהש מאנסי**, אשר חיזק ועידד את המקורבים להחזיק מעמד בדרכי הקדושה לטוב להם כל הימים. כאשר לאחריו נשא האורח הכבוד מארה"ק המשפיע **הגה"ח רבי שמעון אליהו ברוין שליט"א** את משאו הנלהב, דברים מפכים כמים קרים על נפש עיפה לחזק ולאמץ את החפצים להתקרב לאורו הבהיר והזך של צדיק הדורות, בדבריו העלה על נס מה שרביה"ק פועל ועושה עם כל אחד בעבודת השי"ת, ממש למעלה מדרך הטבע.

לאחר מכן נערך "**פאנעל**" מיוחד בהשתתפות כמה מחברי החבורות הבאים מקהילות שונות, וכל אחד הבהיר את הנקודות ואת ההתלבטויות בענין ההתקרבות. ולאחריה השמיע דברים חמים כגחלי אש המשפיע **הרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שליט"א**, אשר הפליא לדבר דברי חיזוק עצומים למקורבים החדשים, הצופים ומייחלים לשתות ולהרוות מצאון נפשם ממימי הנחל נובע מקור חכמה זי"ע.

רושם אדיר השאיר מעמד מרומם זה על כל הנאספים, להחזיק במעוז דרך הקודש בהתקשרות לצדיק האמת, להיאסף כאיש אחד בלב אחד בחבורות חיזוק והתעלות ושלל פעולות הקודש של ארגון "**לחיותנו**", לקיים בתמימות ובפשיטות רצון רביה"ק זי"ע: "**רק אתם תחזיקו עצמכם ביחד אז תהיו אנשים כשרים, ואפילו צדיקים וטובים**" (**חיי מוהר"ן, רי"ח**).

NEW! חדש!